

KULTURA

O Sožitju na grajskem vrtu

Okrogli stolp na gradu gosti razstavo z naslovom Sožitje v grajskem vrtu.

IGOR KAVČIČ

Škofja Loka – Ko vstopimo v galerijski prostor okroglega stolpa na Loškem gradu na neki način stopimo na grajski vrt – skupaj z uršulinkami, ki so okrog gradu vrtnarile že pred več kot sto leti in gojenci Sožitja, ki so prav poseben vrt tik pod stolpom uredili v zadnjem letu. V stolpu je namreč na ogled razstava, ki prikazuje izvajanje projekta Sožitje na grajskem vrtu in ga hkrati umešča v kontekst zgodovine vrtnih površin na območju škofjeloškega gradu, ki so skozi čas spreminjale svojo podobo in namen.

Kot uvodoma pove kustosinja razstave umetnostna zgodovinarica Nina Misson, je eden pomembnih ciljev projekta, ki poteka že od avgusta 2019, ozaveščanje jav-

nosti o delu Sožitja – društva za pomoč osebam z motnjo v duševnem razvoju ter hkrati njihova boljša vključenost v lokalno okolje. Tokrat skozi delo na grajskem vrtu, pri čemer so gojenci Sožitja pridobili tudi nove spretnosti in v skrbi za vrt tudi novo odgovornost. Seveda pa je bila od vsega začetka tudi želja, da vrt oživi in postane del grajske celote. Projekt Sožitje na grajskem vrtu se je na razpisu Mesta mestom Inštituta za politike prostora leta 2020 uvrstil med 15 izbranih dobrih praks trajnostnega urbanega razvoja v Sloveniji. Razstava ima tri osrednje dele. V uvodu izvemo nekaj o grajski vrtnarski preteklosti, natančneje o časih, ko so na gradu delovale uršulinke. Zgodovinarica Biljana Ristić se je lotila raziskave na to

temo in jo na zanimiv način predstavlja v sliki in besedi. "V drugem delu je predstavljen tako imenovani Grajski zaprti vrt. S tem izrazom vrt simbolično povežujemo s srednjim vekom, ko so bili vrtovi namenjeni prebivalcem gradov, plemičem, menihom za meditacijo in podobno," pripoveduje Missonova. "Tu je prikazana idejna zasnova prenove celotnega grajskega vrta iz časa uršulink, ki jo je leta 2007 pripravil arhitekt in urbanist Darko Likar. Med drugim je napisal, da se mali zaprti vrt v ideji nanaša na zgodovinske vrtove in je kot tak kontinuirana zgodba iz preteklosti, čeprav bo vzpostavljen na novo." Preden so vanj lansko jesen vstopili gojenci Sožitja pod vodstvom predsednika društva Marka Mohoriča, so uredili

Urejevalci vrta iz Sožitja so bili še posebno navdušeni nad prikazom utripa na vrtu, pove kustosinja razstave Nina Misson. / FOTO: IGOR KAVČIČ

podporni zid in pripravili teren za vrtnarjenje. Na tretji steni sta oba sklopa predstavljena s povzetki. Zadnji del razstave s številnimi fotografijami prikazuje delovni utrip na vrtu, predstavljeno je, na kakšen način v Sožitju iz dišavnic in zelišč izdelujejo mila in kako s suhimi rastlinami oplešujejo embalažni papir, ki ga reciklirajo iz starega papirja. Tu so tudi opisi gojencev, kako so doživljali

delo na vrtu. Predstavljeni so ognjič, sivka in žajbelj, poleg timijana, mete, rožmarina in drugih dišavnic in začimb tri osrednje rastline na vrtu. Nekatere izmed njih so v cvetličnih lončkih tudi na vonjanje in ogled na razstavi.

"Pri postavljanju razstave sem vseskozi imela pred očmi predvsem varovance društva. Želela sem jih izpostaviti in s tem pokazati, kako pomembno delo so

opravili, naj bodo ponosni na svoj vrt," dodaja Nina Misson, prepričana v pomembnost tovrstnega postavljanja temeljev za nadaljnje čim večje vključevanje ranljivih skupin tudi v okolje Loškega muzeja. Razstava bo na ogled do 5. septembra, izšla bo tudi publikacija o projektu. Vrt je na ogled tudi v živo, obiskovalci pa naj vedo, da mora tak ostati za vsakogar, ki si ga pride ogledat za njim.

Prihaja Loka da camera

Na začetku junija bosta v Sokolskem domu na sporedu prva dva koncertna večera letošnjega festivala Loka da camera.

IGOR KAVČIČ

Škofja Loka – Potem ko je lani tretjo izvedbo festivala Loka da camera preprečila pandemija in so letošnji obe ti o izboljšanju razmer spodbudnejši, se v kratkem že lahko veselimo vrhunskih koncertov klasične glasbe. Srce in duša festivala, violonistka Ana Julija Mlejnik, letos načrtuje štiri festivalne večere. Prva koncertna bosta na sporedu že prve dni junija. V četrtek, 3. junija, ob 19.30 se bosta v Kristalni dvorani Sokolskega doma predstavila Miloš Mlejnik (violončelo) in Erwin Kropf (klavir), v program pa sta uvrstila tri sonate L. van Beethovena: Sonata za klavir in violončelo v F-Duru, op. 5, št. 1, in Sonata za klavir in violončelo v A-Duru, op. 69, št. 3, Sonata za klavir in violino v Es-Duru, št. 3, op. 12, ter skladbo F. Mendelssohna Pesem brez besed. Drugi koncert v Sokolskem domu v ponedeljek, 7. junija, ob 19.30 ima naslov glasba in poezija s Sašo Pavček. Ob njeni poeziji bosta igrali Ana Julija Mlejnik (violina) in Tanja Činč (klavir). Slišali bomo skladbe L. M. Škerjanca: Intermezzo Romantique, E. Elgarja: Chanson de nuit (Večerna pesem), Chanson de matin (Jutranja pesem), F. Kreislerja: Schon Rosma-

Ob poeziji Saše Pavček bosta v glasbenem programu nastopili Ana Julija Mlejnik in Tanja Činč.

rin (Lepi rožmarin) in Tambourin Chinois (Kitajski tamburin) ter J. Masseneta: Thais meditacija. Tretji koncert z naslovom Serenade za trio bo sledil 3. julija ob enaki uri v Sokolskem domu. Nastopil bo aktualni Trio Lontrg: Luka Železnik (flavta), Ana Julija Mlejnik (violina) in Miloš Mlejnik (violončelo), igrali pa bodo skladbe L. M. Škerjanca: W. A. Mozarta in L. van Beethovena. Vrhunec bo nedvomno četrti koncert

z baročno glasbo. Na dvorišču Puštalskega gradu bodo 1. septembra ob 19.30 nastopili vrhunski glasbeniki: violonistka Lana Trotošek in Ana Julija Mlejnik, flautista Boris Bizjak in Luka Železnik, Nejc Mikolič z violo, Miloš Mlejnik z violončelom ter Žiga Trilar s kontrabasom. V program so uvrstili štiri koncerte, in sicer J. J. Quantza, G. Tartinija, J. S. Bacha in A. Vivaldija. V primeru slabega vremena bo koncert v Sokolskem domu.

Union EXPERIENCE

TURISTIČNA ATRAKCIJA, KI JO MORATE DOŽIVETI.

SPREHODITE SE SKOZI BOGATO ZGODOVINO PIVOVARSTVA V LJUBLJANI.

NOVO!

OGLED PROIZVODNJE SKOZI VIRTUALNA OČALA.

PERSONALIZIRANO PIVO IN DRUGA MEGA DARILA V UEX SHOP-U.

POSTANI UNION AMBARSADOR!

TEČAJ PRAVILNEGA TOČENJA PIVA.

360°

SKOČI NA WWW.UNION-EXPERIENCE.SI IN KUPI KARTO ONLINE!

NAJBOLJŠA ATRAKCIJA V LJUBLJANI po oceni obiskovalcev na TripAdvisor.